

Catálogo da colección Ramos Vázquez.

I. 1538-1743

Damián Porto Rico

Outro ano máis adicamos unhas páxinas deste número á recuperación do patrimonio documental estradense: eses papeis vellos que, cando non foron transformados en cinzas nalgunha lareira, ficaron esquecidos en sotos e faiados, comestos das arañeiras, vítimas dos fungos e, no peor dos casos, da desidia.

Destá xeira debemos a don Ricardo Ramos Vázquez a conservación dunha serie de documentos que, partindo do ano 1538 chegan case aos nosos días, constituíndo un interesante material para ampliar o coñecemento do acervo histórico do noso concello.

O intervalo de datas da colección sitúase entre 1538 e 1956 e, malia que o volume da documentación apenas chega ao metro lineal, pódese seguir ca súa lectura o devir da nosa comarca ao longo de máis de catro séculos.

Trátase de papeis que nos falan da historia dos nosos devanceiros a través das vicisitudes das terras e das xentes: desde cóngos catedralicios en Compostela ata freidurías de peixe en Cádiz; desde os morgados ate a emigración a Cuba; desde a fundación da capela de Nosa Señora da Paz ate as rendas detraídas do rural cara ás vilas e cidades; de mortes prematuras no estranxeiro; de tise; de vodas; de partillas entre irmáns esnaquizándose por uns ferrados de miseria.. .

Enfín, páxinas de Historia con maiúsculas -ou de microhistoria ou historia en migallas, como lle queiran chamar- que debemos á custodia e interese de don Ricardo Ramos.

Está claro que a pretendida obxectividade e asepsia que, a dicir de algúns, debora caracterizar os traballos de Historia en xeral e de Arquivística en particular, tórnase imposible logo de ler varios milleiros de páxinas nos que xurden feitos cando menos calificables de inmorais. A indiferenza desaparece e da paso mesmo ao apaixonamento e á xenreira ao ler pasaxes nos que agroman inxustizas manifestas e abusos de poder de diversa índole: os manexos, cando menos turbios, mediante os que certas familias reuniron o seu patrimonio saen á luz cando os papeis vellos nos comunican os seus segredos. Mesmo un sorriso sarcástico do lector actual non poderá disimular a indignación que debeu sentir noutrora a veciña do lugar de Pousada que veu lexitimado o dereito co que a “xustiza” amparaba ao seu veciño –o señor Recare– para matar as galiñas que se achegasen a súa horta. Ou a impotencia que embargou a outros labregos cando o mesmo suxeito acadou que lles impuxesen fortes sancións se ousaban sequera transitar co seu gando polas brañas de Lamas... Moi ben

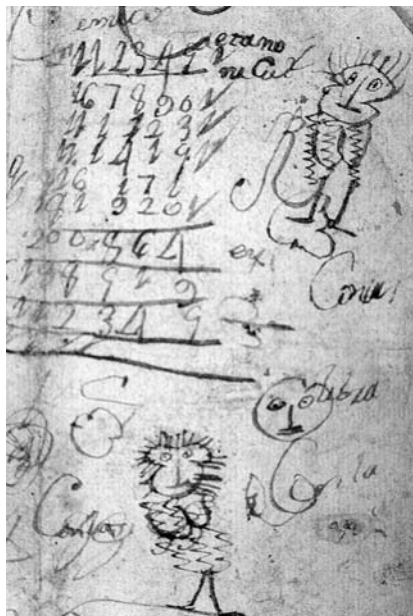
expresa certa querela da colección actos desta índole, decindo que “*ejecutan con mano de rico diversas libertades*”¹.

Aínda máis sorprendente resultará atoparse –non hai nada novo baixo o sol– con problemas que incluso a día de hoxe seguen producíndose: desde edificacións fóra da lei ate pugnas polo dereito a desfrutar das augas: velaí temos o pedimento presentado para parar e derrubar a obra dun muíño a finais do XVIII, por ter sido construído de xeito fraudulento².

Teñen asemade cabida na temática da colección os protoespeculadores e os manexos que se tecían, xa daquela, nos concellos polas oligarquías locais: un exemplo sen desperdicio vémosto na queixa presentada polo alcalde de Chapa en 1838 contra don Manuel Recarei “*arrendatario de las rentas del expriorato de Carboeiro que debían cobrarse y pagarse según costumbre inmemorial a los precios fijados por dicho Ayuntamiento*”. Pretendeu o Recarei (que en 1843-44 chegou a ser alcalde da Estrada) que eses prezos fosen fixados coa asistencia dun par de amigos influíntes como peritos: o deputado provincial don Bieito Espinosa e do Administrador de Rendas Estancadas do Foxo, “*y como no hubiesen hallado más que cinco regidores de polaina, débiles y sin experiencia, después de varios razonamientos consiguieron formar una*

1 Signatura 0085.

2 Signatura 0161. Tamén son ilustrativas ao efecto as signaturas nº 0265 e nº 0390.

acta conforme con los designios del mencionado Recarei que lo presenciaba”. Así, este individuo acadou que os conceleiros asegurasen a cobranza ao prezo que desexaba “ofreciendo a aquella corporación no se les molestaría por la multa” que resultase do feito. “Cobró el expresado Recarei las mencionadas rentas con costas exhorbitantes”³: non hai nada novo baixo o sol.

Máis anecdóticos son os datos referidos a outros lugares de contubernio, como as tabernas no rural estradense no século XVIII, os muíños e batáns ou a feira na carballeira da Bemposta.

Mesmo hai lugar para as loitas carlistas, que tiveron en Tabeirós un escenario privilexiado⁴ no que atopou o seu fin o cardeal Goróstidi. Ou para os primeiros fenómenos de cooperativismo agrario –máis que relevantes na nosa bisbarra– a xeito de parte da documentación do Sindicato Agrícola de Pardemarín⁵.

Aínda os fenómenos máis característicos do capitalismo e do neoliberalismo, tais que os investimentos accionariais, os primeiros aserradeiros movidos polas augas dos ríos (xérmolo do actual sector moleiro, que a día de hoxe se transmutou nunha ameaza para estes mesmos cauces) ou a urbanización da vila no século XX, están representados nesta interesante colección⁶.

3 Signatura 0238.

4 Por exemplo a signatura 0215, que alude ao roubo polos facciosos da Administración do Foxo.

5 Signatura 0252.

6 Signaturas 0348 e 0394.

Catálogo

Reproducimos a continuación as fichas do catálogo da colección, aínda que unicamente con tres campos: signatura, datación e contido de cada documento, pois inserir a totalidade dos campos excedería no só os límites deste traballo, senón a paciencia do máis contumaz e entregado lector.

0001

S. D.

Árbores xenealoxicas da familia en catro follas: unha de las corresponde aos Valadares, partindo da nai de don Alonso Valadares, casado con dona Inés Louzao. Tiveron por fillos a dona Rosa (casada con don Pedro de Pazos) e aos seus irmáns, os cóngos don Xoán Antón e don Bernardo.

De dona Rosa e don Pedro quedaron catro fillos: dona María Xoana –que morreu sen descendencia–, dona Paula, dona Alexandra e dona Bieita. Este última, casada con don Xosé Recarei, tivo por fillos a don Xurxo (sacerdote) e a don André Xosé (casado con dona Xosefa Salgado)

Outra árbore parte de don Pedro de Pazos e continúa con cinco xeneracións máis dos Pazos.

Outra parte dos fidalgos don Pedro Alonso Ortiz e dona Xoana Martínez. Continúa con don Diego Ortiz, casado con dona Catalina Rodríguez. Con don Pedro Ortiz e dona María Pérez (terceira xeneración, que testou no 1544), don Tomás Ortiz e dona María Álvarez (morta en 1600) e remata en don Pedro Alerbte Ortiz e Recarei, que “fue Capitán que vivió en Bergantiños y como más viejo llevó el Vínculo de Río Seco”, casando con dona Xoana Abelenda. A sexta xeneración está composta polo Inquisidor don Antón Ortiz e a sétima por don Pedro Pablo Recarei e Ortiz e dona Ánxela Bermúdez de Castro e Figueroa, que “vivieron en la Torre de Guntín”. Destes descende don Xosé Recarei e Ortiz, casada con dona Bieita de Pazos Valadares. E tamén don André (sacerdote), don Xoán (rector de Mercurín), dona Lucía.. .

0002

1538/12/08-1539/07/15

Copia de escritura na que o Comendador e frailes do convento de Santa María de Conxo en cabido, aforan o lugar e casal da Pena (Santa María de Rubín), “todo destruído e malbaratado y enajenado por muchas personas que lo tienen entrado y ocupado [...] e si por el dicho monasterio e nos en su nombre no fuese remediado se perdería y enajenaría cada día más”. “Y para lo haber de sacar de las tales personas que lo tienen entrado”, e como don Lope de Lousada era escri-

bán da Audiencia Arcebispal e atendía algúns preitos sen levarlles dereitos ao mosteiro, fixéronlle foro do lugar, para que llelo sacase ás persoas que alí vivían.

0003 **1560/03/06**

Copia de carta de aforamento de “Pedro de Centroña, clérigo del beneficio parrochial de Santa María de Rubín” a Domingo de Lousada, veciño de Compostela, dos lugares e casares de Rubín pertencentes á dita igrexa: “Uno de ellos lo tiene Juan da Vila, labrador, y el otro lo solía traer Gonzalo do Vede [...], con más la casa en que solía vivir Gonzalo Osorio, juez que fue de Tabeirós, que es distinta y apartada de estos dichos lugares”, por tempo de 5 voces e 29 anos e por pensión anual de oito reais de prata pagadeiros por día de Nadal aos cregos de Rubín.

0004 **Século XIX**

Copia das incidencias dun preito sobre o casal da Pena, entre Berenguela Sánchez de Moscoso, viúva do rexedor de Compostela Domingo de Lousada, e varios veciños. Conserva copia do poder de 15 de maio de 1603.

0005 **1608**

Copia de escritura de venda de María da Somoza a Fernando da Somoza de media fanega de pan de renda en Santa Baia de Pardemarán.

0006 **1634/07/06**

Copia da escritura de venda outorgada no lugar de Figueroa (San Paio de Figueroa) por Xoán da Somoza (de San Xoán de Meavía) a Francisco da Somoza (de Santa María de Olives) da parte que lle correspondía nos lugares da Somoza e dos Bispos en Olives, “así de casas como de heredades, montes, árboles, aguas y molinos” por 16 ducados.

0007 **1653/02/04**

Copia de escritura de convenio para reparto dos bens que fincaran de Fernando da Somoza e Eufemia de Recemil en Santa María de Olives.

0008 **1653/03/12**

Copia do testamento de Fernando da Somoza e da súa muller Eufemia de Recemil: mandan que os seus corpos sexan soterrados na igrexa de Olives “en sepultura que tienen dotada”. “Item mandaron se lleve a ofrecer con cada uno de sus cuerpos a la dicha iglesia el día de sus entierros por cada uno una anega de pan y un carnero y un cañado de vino”. Posuían o lugar de Fontefría en Santa María de Graba.

- 0009** **1648/11/29**
Copia do pedimento e demais autos sobre fe da legalidade de escrituras de compra efectuada por Fernán da Somoza (de Santa María de Olives) ao seu irmán Estevo, rector de San Pedro de Quintillán no ano 1620 en Rellas.
- 0010** **1656/03/27-1656/06/26**
Despacho e autos sobre posesión de bens no lugar da Somoza (Santa María de Olives) entre Pedro da Somoza e Martiño Touriz.
- 0011** **1658/07/14-1658/08/08**
Copia de querela sobre aproveitamento, rozas e estivadas no monte da Somoza (Santa María de Olives) entre Pedro da Somoza e André Valadares (este último da parroquia de San Xoán de Meavía).
- 0012** **1660/03/04**
Copia de escritura de venda de 6 ferrados de centeo de renda de Pedro do Porto a Gregorio Louzao, de San Miguel de Curantes.
- 0013** **1661/11/29**
Copia de escritura de dote de Sabela da Somoza (que casou con Bertomeu dos Balseiros), feita por Alonso da Somoza e Inés da Vila en 1617. Para que se casara déranlle “dos vestidos, el uno de fiesta y el otro ordinario, según uso y costumbre de la Tierra de Tabeirós donde vive y de labradores; dos bueis de valor de diez ducados y dos vacas [...], veinte roxelos de cabras y ovejas” e 1/9 parte do lugar da Somoza (Santa María de Olives), que era de foro do mosteiro de Santa María de Acibeiro.
- 0014** **1687/02/19**
Copia de escritura de arrendamento polos relixiosos de Santo Domingo de Santiago de dúas casas e un celeiro no lugar de Pousada (San Miguel de Curantes) por tres anos a Fernando de Valadares por doce ferrados de trigo.
- 0015** **1669/04/06**
Copia de escritura de cesión e obriga de venda xudicial sobre as casas e lugar de Fontefría (Santa María de Graba).
- 0016** **1662/07/12**
Copia de escritura de venda de Xoán da Somoza (veciño de Carrión de los Condes) aos seus irmáns Pedro e Xácome da parte que lle correspondía nos lugares da Somoza, dos Bispos e dos Loises en 1661 por 24 ducados.

0017 **1674/04/12**
 Xuízo civil de posesión entre Xoán de Leis, veciño de Compostela, con Xoán García, de San Martiño de Marzoa.

0018 **1672/09/10-1673/09/12**
 Atado con copias de escrituras de vendas: outorgada a primeira por Pedro Méndez e Xácome Gómez en San Martiño de Marzoa en 1672 a favor de Domingo Xil de Quintela, Procurador de Causas de Santiago de Compostela, dos ? de ? da cerradura e chousa dos Ramos.
 Segue outra a favor do mesmo Domingo Xil de Quintela doutra porción similar na mesma chousa e os autos de posesión.

0019 **1676/12/27**
 Copia de escritura de cesión e acollemento de foro de Luís de Cortes (veciño de Santo Amedio de Moalde) de 1/3 parte dos lugares dos Bispos, da Somoza e Caldeiralba (en Santa María de Olives) a Xácome de Valadares e á súa muller.

0020 **Circa 1718**
 Memorial de cláusulas do testamento de Domingo Xil de Quintela e dona Tareixa de Cancio e Vilar, de 1675, con árbores xenealóxicas dela. Destas infírese que casou en primeiras nupcias con Francisco López, tendo por filla a dona Antía María de Cancio e Vilar, que casou co familiar do Santo Oficio Domingo de Recarei e Abelenda. A súa segunda filla casou con don Antón Suárez de Armesto, Procurador nas Audiencias de Santiago de Compostela.
 Tivo un segundo matrimonio sen fillos con Domingo Xil de Quintela. Este casou ao quedar viúvo con dona Ana Velo de Souto en 1677.

0021 **1656/02/10**
 Despacho librado a instancia do rector de San Tirso de Mánduas sobre o vínculo do lugar da Vila en San Salvador de Pazos de Arenteiro.

0022 **1674/04/10-1679/12/29**
 Atado con copias de escrituras de venda de dereitos de rendas, efectuadas por Silvestre Besteiro e a súa dona, Ana Rei (de San Vicenzo de Berres) “por hallárense menesterosos de dinero”, a favor de Bieito de Pazos (de San Martiño de Riobó), que pagou “en una taza de plata sobredorada con una concha de Santiago en medio”.
 Tamén hai unha solicitude de rebaixa da renda debida por Ana Rei polo lugar dos Besteiros (San Martiño de Riobó), xa que “de algunos años a esta parte no

había podido pagar la dicha renta por habersele muerto dicho su marido y la mucha esterilidad del tiempo”. Actúa como testemuña don André Fernández de Deza e Taboada, “Señor de la Cervaña vecino de la feligresía de San Salvador de la Cervaña”.

0023 **1677/11/09**

Copia de escritura de venda de Bertomeu Louzao a Xácome de Valadares e á súa muller María de Sanmartiño (de Santa María de Olives) o 2 de xuño dese ano de toda a parte de bens que lles correspondían no lugar da Somoza, en prezo de sete ducados.

0024 **1659/08/08**

Copia de escritura de adquisición de bens no lugar da Somoza (Santa María de Olives) por Xácome de Valadares e Pablo da Somoza, por 26 ducados.

0025 **1676/06/10**

Copia de escritura de cesión dunha quinta parte do lugar de Fraíz (Santa María de Olives) a Xácome de Valadares polo veciño de San Salvador de Escuadro Pedro de Orosa. Este, por ter morto a súa muller e terse ausentado a súa filla, alegaba non poder pagar a renda e traballar eses bens: porén lle cedeu 1/5 parte ao Valadares, constituíndose por caseiro e colono seu nos bens que noutrora lle pertenceran.

0026 **1678/07/08**

Copia de escritura de venda realizada -como a precedente- “junto a la hermita del Señor San Amaro, términos de la feligresía de San Juan de Meavía” por Xoán de Ribas e a súa muller xuntamente con André Besteiro, que venderon a Pedro da Somoza e a Xácome de Valadares (veciños de Olives) parte do lugar da Somoza “con todas sus casas, casares altos y bajos, heredades labradías y monterías, soutos, dehesas, prados, molinos y aguas de riega”, que eran de foro do mosteiro de Acibeiro. Ao mesmo tempo constituíronse “por sus caseros, colonos, inquilinos y precarios poseedores”.

0027 **1685/10/20**

Copia de escritura de acollemento de foro realizada por Melchor, Santiago e Gregorio Maceira (de San Miguel de Curantes e San Martiño de Riobó) a favor de Francisco García (de Santa María de Rubín) “del monte que se dice do Tumbio, que demarca con molino de Gregorio Louzao y con molino del otorgante”.

- 0028** **1696/04/10**
Copia de escritura de foro do convento de Conxo a don André Mariño, do lugar e casal da Pena (Santa María de Rubín) en 1696. Cómpre lembrar que en 1538 o convento aforara o lugar a Lope de Lousada “con el derecho de presentar el beneficio de Santa María de Rubín que andaba y anda anejo a dicho casal”. Posteriormente o convento puxera demanda contra don André Romero Mariño de Moscoso “Señor de la fortaleza de Barco, solar de los Romeros, vecino de la feligresía de San Lorenzo de Matasueiro”, sucesor de Lope de Lousada, ao que fixeron novo foro. Mais, como nestas datas “se halla unido al dicho beneficio el de San Breijome de Lamas, cuya unión se hizo sin consentimiento de este convento por los causantes de dicho don Andrés Mariño”, agardaban que se estipulase a desunión (“para la qual hay lexítima causa como es la de tener cada uno de por sí congrua suficiente”) “y, de hecha que sea, queda in solidum el derecho de presentar el referido de Rubín a este convento y persona que su derecho tuviese, y el de San Breijome de Lamas al dicho don Andrés Mariño y sus sucesores”.
- 0029** **1698/08/05**
Copia de escritura de venda de Xerome das Pereiras a Alonso Valadares dunha herdade no lugar de Pousada (San Miguel de Curantes) outorgada o ano anterior.
- 0030** **1698/08/04**
Copia da escritura pola que, no 1697, Xosé Sánchez e María Pereiras venderan a Alonso de Valadares unha herdade no lugar de Pousada (San Miguel de Curantes).
- 0031** **1698/08/04**
Copia da escritura de venda de Clara de Brei a Alonso de Valadares da peza chamada da Fonte da Gafa, no lugar de Sobrado (San Breixome de Lamas), o ano anterior.
- 0032** **1699/10/30**
Copia de escritura de venda da herdade de Coita, no lugar de Pousada (San Miguel de Curantes) realizada en 1695 a Alonso de Valadares e ao seu cunhado Francisco Louzao por Dominga Patiño -viúva- e seu fillo.
- 003** **1699/05/13-1791/03/24**
Atado con copias de adquisicións efectuadas nos anos finais do século XVII por Alonso de Valadares no lugar de Pousada a Xosefa Liz e Domingo Louzao e outros. Tamén das compras realizadas no XVIII por don Xosé Recarei Bermúdez a Francisco Fernández no lugar da Somoza de Santa María de Olives.

- 0034** **1696/07/19-1715/12/29**
Atado con copias de escrituras de adquisicións efectuadas por Simón Rodríguez, de Santa María de Rubín, nos lugares da Pena de Alén e do Mato desa freguesía.
- 0035** **1679/08/18-1742/02/14**
Atado escritura de venda e os seus autos pertinentes de herdades en Ponte Pousada (San Miguel de Curantes) por Alonso de Valadares.
- 0036** **1725/07/30-1725/08/01**
Dona Andrea Lousada Reimóndez e don Xosé Xacinto Álvarez, veciños da cidade de Lugo, arrendan o prado da Fonte Sollán de Abaixo a Alonso Valadares.
- 0037** **1648/03/02**
Copia de escritura de venda outorgada no 1612 a Fernando da Somoza e autos de toma de posesión dos lugares de Cascaxide e Vilán (San Salvador de Escuadro).
- 0038** **1775/12/15**
Copia do testamento de dona Rosa Valadares, viúva de don Pedro de Pazos, veciña do lugar de Pousada (San Miguel de Curantes). Mellora en tercio e quinto dos seus bens a unha das súas 3 fillas vivas, dona Bieita, casada con don Xosé Recarei.
- 0039** **1720/05/23**
Recibo e licenza outorgados por don Xacinto Álvarez de Neira e Reimóndez (veciño da cidade de Lugo), que se obriga a pagar a Alonso de Valadares 320 reais que este lle prestara, dándolle ademais poder para que granxease os bens que posuía no lugar de Pousada, e que labraba o caseiro Francisco de Liz mentras non cobrase.
- 0040** **1745/06/19**
Mandamento aos caseiros e levadores de bens e rendas da capelanía de Nosa Señora da Asunción incluída na parroquial igrexa de Santa María de Graba e copia do título fundacional dela de 9 de marzo de 1699, efectuada polo licenciado Pablo de Valadares, crego de menores ordes veciño de Santa María de Olives. Entre os bens dotais figura unha casa no lugar de Fontefría da devandita parroquia de Graba.
A capelanía vacara e opuxérase a ela o tamén crego de menores don Rosendo Somoza con presentación de don Xoán Antón Valadares, sobriño-neto do fundador.

- 0041** **1701/07/13-1701/06/30**
Atado con escritura de doazón efectuada por Domingo Maceira e Helena Besteiro do lugar e casas de Pousada (San Miguel de Curantes) e preito inconcluso. Acompaña copia do ano 1688.
- 0042** **1704/01/16**
Copia de escritura do ano 1703 pola que Antón do Porto e a súa irmán Apolonia, de Curantes, venden a Alonso de Valadares a parte que posuían no souto da Devesa “con sus castaños y robles”, no lugar de Pousada.
- 0043** **1704/03/01-1704/08/08**
Copia de escritura pola que Alonso de Valadares adquiriu de Francisco de Liz e da súa muller un censo redimible de 9 reais. Acompaña toma de razón na Contaduría de Hipotecas.
- 0044** **1705/03/09**
Copia de permuta de propiedades en Santa María de Rubín entre Simón dos Balseiros e Simón Rodríguez.
- 0045** **1705/03/20**
Copia de escritura de venda efectuada por Domingo de Ferradáns e Catalina de Abelleira (de Santa María de Rubín) a Simón Rodríguez de parte dunha herdade no lugar de Pena de Alén.
- 0046** **1708/05/01**
Copia de escritura da venda outorgada por Gregorio Pouso (de San Breixome de Lamas) e Carlos Pouso (de Santa María de Rubín), venderon a Alondo de Valadares (de San Miguel de Curantes) a herdade de Lamas, na parroquia do mesmo nome.
- 0047** **1710/01/01**
Copia de escritura da venda outorgada por María Pouso e María de Sanxurxo (de San Breixome de Lamas) a Alonso de Valadares dunha herdade do lugar de Sobrado, instituíndose por colonas.
- 004817** **19/03/07**
María Ares e Pascual Chaveiro venden a Xoán da Lama, crego e rector de San Tirso de Mánduas, un anaco de monte en San Salvador de Pazos de Arenteiro.

- 0049** **1711/06/21**
 Xoán e Francisco do Porto –entre outros- venden a Pedro de Pazos (de Santa María de Graba) renda en gran en Santa María de Loimil. Acompaña memorial de prezo do último cuarto do século XVIII.
- 0050** **1712/05/13**
 Domingo e Inés de Ferradáns, entre outros veciños de Santa María de Rubín, venderan a Simón Rodríguez a herdade da Pena nesa parroquia en 1711.
- 0051** **1767/10/21**
 Prorrateo das cargas dos bens do lugar de Sobrado. Esto é, dos bens adquiridos de Xoán Balseiros e de Xoana Bernárdez e das cargas que os que os mercaran debían satisfacer a don Xosé Recarei, á súa muller e irmáns, á fábrica parroquial de San Miguel de Curantes e a don Alberte Paseiro, de San Martiño de Callobre.
- 0052** **1706/09/04-1710/05/11**
 Memorial dos bens adquiridos polo licenciado don Xoán do Porto, presbítero veciño de Curantes, en Santa Baía de Pardemarán -lugar do Mesadoiro. Adquiridos de Pedro dos Balseiros e a súa dona, ca auga de rega correspondente. Acompaña escritura de venda de Apolonia García, viúva de Antón de Andújar, dunha leira na Veiga Grande do lugar do Mesadoiro a don Baltasar Gómez de Castro, de Santiago de Tabeirós.
- 0053** **1740/03/08-1840/06/13**
 Atado con memoria dos bens e adquisicións sitios en San Miguel de Castro, Santa María de Olives e Santo Amedio de Ribadulla, con autos de posesión dos mesmos. Forma parte do remate da testamentaría do cóengo don Pablo Valadares e Somoza e acompaña copia de cláusulas de codicilos outorgados por este individuo, sobriño do coma el cóengo de Santiago don Bernardo Valadares.
 Segue cédula de subhasta de bens da súa propiedade no lugar de Constenla (Santa Mariña de Ribeira) que foron mercados logo de reñida poxa por don Xoán Antón Valadares e Somoza, sobriño do defunto.
 A portada deste atado está formada por unha carta de 1840 de Xosé María Paseiro ao señor don Manuel Recarei.
 O atado remata con outra carta que desde Cádiz lle foi enviada por Antón Somoza a don Manuel Recarei o 4 de xuño de 1840.

0054**1751/01/15-1855/04/24**

Contén:

Copia da licenza para facer a capela de Nosa Señora da Paz: documento no que se afirma que don Xoán Antón Valadares e Somoza, cóengo de Santiago natural do lugar de Pousada (Curantes) “tiene intención y devoción de fabricar una Capilla o hermita a honor y reverencia de Nuestra Señora de la Paz en dicho lugar de Pousada, dotándola de alguna renta para su reparo y decencia, y que en ella se pueda celebrar el Santo Sacrificio de la Misa para consuelo de los fieles y alivio de los vecinos del referido lugar, pues por estar muy distante de la parroquia con un río en medio, sucede muchas veces no oirla”.

Segue informe do cura, coincidente co fundador; e a escritura de dotación da capela ca súa parte da lexítima que lle tocaba da herdanza do seu pai, don Alonso Valadares, no lugar da Somoza (Santa María de Olives) e que incluía parte dun muíño.

A continuación decreto de aprobación do Ordinario “para que pueda fabricar la hermita de Nuestra Señora de la Paz en el lugar de Pousada, con tal que se haga separada de las casas en el sitio público, y con la puerta principal hacia el camino real”.

A bendición da capela, o 16 de agosto do 1751.

Acompaña copias de vendas no lugar de Pousada e no monte do Tumbio, efectuadas por Xosefa Pérez, Bieita, Tomasa e Lucía Mella.. a Manuel Recarei. E oficio cunha orde para mandar cortar as ramas dos castiñeiros de Rosalía Fernández nese lugar que “estaban causando daño al terreno cerrado de don Manuel Recarei”, conminando á mesma muller a que evitase “por todos los medios que estén a su alcance el que sus gallinas causen [...] daño en la huerta del indicado Recaray”. Dispoñendo que “se dará por remunerado de tales prejuicios el demandante con matar las que dentro de dicha huerta halle”.

Tamén autos de 1841 “sobre la composición de un molino sito en los términos del lugar de Pousada”, polos que don Xoán García foi obrigado a arranxar o enxeño en cuestión e poñelo a disposición de don Manuel Recarei “para que pueda moler a su satisfacción la harina que precise”.

Recibos, escritura de permuta e traslaciós de dominio.

0055**1790/12/10-1813/11/22**

Atado con vendas e arrendamento realizados a Pedro Pena (de Santa María de Rubín) de herdades en San Martiño de Callobre. Acompaña borradores de contas, anotacións contables e peritaxe de bens.

0056**1751/09/17**

Ratificación da venda feita por María García e Domingo e Antón Paseiro (de Santa María de Rubín) a don Xoán Antón Valadares e Somoza de todo o dereito e acción que tiñan no monte do Tumbio.

- 0057** **1751/04/03**
Escritura de venda de “una casa terreña que por el vendabal confina con el camino que pasa a los molinos y dehesa del lugar de Pousada” a don Xoán Antón Valadares e Somoza.
- 0058** **1755/06/29**
Escritura de venda dun anaco de monte “llamado dos Pereiriños” ao cóengo don Antón Valadares.
- 0059** **1751/03/17**
Escritura da venda que lle fixeron María García, Andrea García e Domingo Antón Paseiro a don Xoán Antón Valadares do dereito que tiñan non monte do Tumbio, lindante con muñíos do comprador.
- 0060** **1751/05/11-1751/09/17**
Autos de toma de posesión da herdade da Pereira e monte do Tumbio.
- 0061** **1752/03/06**
Recurso e auto para nomeamento de peritos sobre bens nos Besteiros (San Martiño de Riobó).
- 0062** **1752/07/14**
Escritura de adxudicación de renda e censos a dona Rosa Valadares por renuncia do seu tío, don Pablo Valadares.
- 0063** **1752/09/03**
Copia da escritura de venda de Pedro Liz e os seus irmáns de cinco partes da casa que tiñan no lugar de Pousada a don Xoán Antón Valadares. A propiedade estaba xunto á capela e casa do comprador.
- 0064** **1753/11/10**
Copia da venda efectuada por varios veciños ao cóengo don Antón Valadares de herdades no agro de Filgueiras.
- 0065** **1753/10/29**
Copia da escritura de adquisición do cóengo Valadares dunha toxeira en Veigas Vellas de Filgueiras.
- 0066** **1753/05/27-1754/03/28**
Copias de dúas escrituras de venda do escribán don Domingo Sánchez, de Santa María de Rubín, ao cóengo Valadares.

- 0067** **1753/09/01**
Venda de María Ribas, viúva, ao cóengo don Antón Valadares, de propiedades no lugar de Pousada e en San Breixome de Lamas.
- 0068** **1753/10/29**
Venda de Agustín de Ribas ao cóengo Valadares e Somoza.
- 0069** **1753/09/06**
Copia de escritura de venda de Xosé Fernández (de Santa María de Rubín) a Rosa Nogueira (de San Miguel de Curantes) de propiedades en Cortes.
- 0070** **1754/02/27**
Venda de parte do monte das Agueiras por varios veciños ao cóengo don Antón Valadares e Somoza por 17 ducados.
- 0071** **1754/02/27**
Venda ao cóengo Valadares dun toxal por Xoán Balseiros, de Lamas.
- 0072** **1754/02/27**
Venda ao cóengo Valadares realizada por varios veciños de Olives dun anaco de monte aberto.
- 0073** **1754/02/27**
Venda ao cóengo Valadares de parte do monte da Revoltiña, á saída do lugar de Viladafonso, efectuada por diversos veciños de Olives.
- 0074** **1754/10/12**
Copia da escritura de venda outorgada por Ventura Lois (de San Pedro de Acorados) a Bieito Paseiro (de Santa María de Rubín) do dereit que tiña no monte “que se dice del Foxo Corvelle”, en Rubín e Acorados.
- 0075** **1755/06/29**
Copia da escritura de venda ao cóengo Valadares dunha leira en “Veigas Vellas de Filgueiras” (San Bréixome de Lamas).
- 0076** **1755/04/02**
Troco de herdades entre Francisco Pena e Ignacio Pena.

- 0077** **1755/01/20**
 Documento encadernado baixo o epígrafe “Documento de pertencencia de la Casa taberna de Olives”, sita no lugar de Viladafonso: No 1754 Fernando de Marque, Miguel do Porto e outros, venderan ao cóengo Valadares “la casa terrena que se halla en la cima del lugar de Vladafonso, llamado de los Marques” e a parte que tiñan nos montes do Foxo, por 345 reais.
- 0078** **1755/02/17**
 Copia da escritura de venda outorgada ao cóengo Valadares por Manuel González e Mariña Rodríguez, veciños de Santa Mariña de Ribeira.
- 0079** **1755/03/01**
 Copia da escritura de venda realizada por varios veciños de Pardemarin e Curantes ao cóengo don Xoán Antón Valadares dunha leira no lugar de Filgueiras.
- 0080** **1756/09/15**
 Copia da escritura de venda efectuada ao cóengo Valadares por Bernardo Louzao e María do Porto.
- 0081** **1756/04/18-1763/09/15**
 Copia de escritura de dote das sobriñas de don Xoán Antón Valadares. Contén recibos do percibido polas dotes de dona Xoana Paula Pazos Valadares, casada con don Xoán Antón de Amil e Hespaña, ao que o cóengo “para haber de casarme con su sobrina [...] me ofreció en dote con ella tres mil ducados”. Tamén don Xosé Bernardo de Valmaior, casado con dona María Xoana de Pazos, veciños de San Martiño de Cameixa, se da por pagado.
- 0082** **1754/01/21-1757/11/02**
 Copia da escritura de partillas de don Alonso Valadares e da súa muller Inés Louzao, solicitada pola filla de ambos, dona Rosa Valadares. Contén os correspondentes nomeamentos de peritos, declaracións, notificacións.. . Destaca entre as pezas o memorial de bens de don Alonso Valadares, entre os que figura “la parte del molino que llaman de los herederos, sito en el río de Pousada, por que se paga a la heredera y percibe tres ferrados de centeno”. Tamén “el molino del río de Pousada que trae por foro Francisco de Outeiro” pagando a pertinente renda anual.
- 0083** **1712/01/01**
 Copia da escritura de venda realizada por Miguel, Sabela e Amaro González a favor de Simón Rodríguez (todos de Santa María de Rubín) de dúas herdades

por oito ducados e medio, “que confiesan haber recibido de mano del dicho comprador antes de ahora para pagar los funerales de su madre”.

0084 1715/09/01
Copia da venda feita ao cóengo Valadares realizada por Domingo de Outeiro.

0085 1715/04/06-1715/05/09
Copia da querela criminal contra Francisco Nogueira, que quixera apropiarse do prado dos Castiñeiros do lugar de Fieitoso, que tiña dous estanques para repartir auga ás herdades dos querelantes. Afírmase que o acusado “se fue a ellos por diversas veces y los derrotó [...]; no contento con esto se fue a la veiga que llaman de Tras da Casa y arrancó el marco que en ella tenía y dividía desde antiguo tiempo dicha veiga”.

0086 1715/04/19
Escritura sobre acordo referido ao pago de rendas atrasadas e debidas a don Alonso de Valadares desde 1685 por Francisco de Brea e outros veciños de Rubín.

- 0087** **1721/06/18**
Copia da escritura de venda realizada polo veciño da cidade de Lugo don Xacinto Álvarez de Neira e Reimóndez a Gregorio de Vilaverde, de Curantes, da metade da Veiga Grande do lugar de Pousada ca súa auga correspondente.
- 0088** **1722/02/03**
Copia de venda efectuada por Francisco Fernández a Simón Rodríguez, ambos de Rubín, da herdade do Chouso do Regueiro, no lugar da Pena desa parroquia.
- 0089** **1700/12/28-1725/12/17**
Atado de papel do selo de 1725 que contén copia das escrituras de venda dun censo a favor de don Pablo Valadares e Somoza efectuadas por Santiago Paseiro e a súa muller e fillos. Formaba parte da dote de dona Ignacia de Cortes. Tamén acompaña escritura de esponsais e dote de Santiago Paseiro de Vila e Miranda con dona Ignacia de Cortes Fernández de Senrra.
- 0090** **1724/07/10**
Copia da escritura de venda de leiras a favor de don Alonso Valadares e outorgada polo veciño de Lugo don Xosé Xacinto Álvarez de Neira e Reimóndez.
- 0091** **1725/10/03-1726/04/22**
Atado de dúas follas contendo as escrituras de venda a favor de Simón Rodríguez de terras en Pena de Abaixo. E tamén a favor de Bieito Rodríguez. No reverso da segunda folia, unhas curiosas probas de caligrafía.
- 0092** **1725/09/16**
Escritura de acordo sobre partillas da herdanza do licenciado don Lope de Cortes e de dona Catalina Fernández de Senrra.
- 0093** **1725/02/27-1725/05/20**
Copia de escritura de imposición de censo de Gregorio Louzao e a súa muller sobre bens en Pousada, Sobrado e Sanlouzans, das parroquias de Curantes e Lamas.
- 0094** **1726/05/15**
Copia da escritura de venda de Xurxo Louzao ao seu cuñado don Alonso Valadares en 1724, do dereito á casa que posuía no lugar de Pousada e aos restos dun muíño no mesmo lugar.

- 0095** **1726/11/04**
Copia de escritura pola que Domingo Rei e Antía de Sanmartín (de Callobre) venderon a don Alonso de Valadares catro ferrados de centeo de renda en Olives.
- 0096** **1726/09/03**
Copia da escritura de troco ou permuta entre don Alonso Valadares e a familia Lousada Reimóndez.
- 0097** **1726/07/08**
Copia dos autos polos que se declaraban vendibles no ano 1720 bens en Pousada pertencentes a dona Andrea Antía Lousada e Figueroa, aos que optaba don Alonso Valadares.
- 0098** **1728/05/05**
Escritura de dote dun fillo de Simón Rodríguez e de mellora doutros.
- 0099** **1728/04/07**
Copia da venda realizada por Xoán Vázquez a Bieito Rodríguez, ambos de Rubín, de parte da toxeira de Cachadafonso e outrso bens.
- 0100** **1729/06/08**
Copia da escritura de venda realizada por Bieito, Catalina, Ánxela e Micaela Vázquez, veciños de Lamas e Rubín, da braña do Outeiro, a favor de Bieito Rodríguez.
- 0101** **1731/10/17-1731/12/0**
Atado de autos e dilixencias da querela de forza dada na Real Audiencia do Reino de Galicia por Xacobe do Souto contra Pedro Terzado e outros e referida aos salidos do lugar de Pontesarandón, onde os acusados ergueran unha casa apropiándose de terras e augas. Incompleto.
- 0102** **1732**
Escritura de troco ou permuta entre Catalina Vázquez, de Rubín, e Bieito Rodríguez. Correspóndese posiblemente ao mes de xaneiro.
- 0103** **1734/04/12**
Copia do convenio establecido entre Bieito e Marúia Balseiros (irmáns e veciños de Rubín) con Bieito Rodríguez, conducente a evitar preito.

- 0104** **1731/10/16-1754/12/20**
 Atado con papeis que conteñen:
 Copia da venda efectuada polo veciño de San Salvador de Escuadro don André Arias Somoza a Pedro de Marque, de Santa María de Olives, da herdade do Pozo do lugar de Pousada.
 Copia de outras vendas no mesmo lugar a favor do mesmo Marque.
 Copia das vendas dos Marque a favor de don Xoán Antón Valadares e autos de posesión.
- 0105** **1736/01/23-1769/07/20**
 Atado co título de “Abelleira” na súa portada, contendo copias de escrituras de venda de herdades en Pousada a favor do veciño e “mercader” de Compostela e natural de Lamas Xoán Antón de Neira. Este recibira en préstamo de don Xoán Antón Valadares 200 pesos, dos que figuran anotacións de devolución en varios prazos.
 Os bens en cuestión foron a parar a mans de don Xosé Recarei Bermúdez, como marido de dona Bieita de Pazos Valadares.
- 0106** **1738/04/28-1759/05/28**
 Atado que comenza ca solicitude de Xosefa Borraxeiros –viúva de Domingo Castrelo- para que se compela a Bertomeu Pena a recoñecer a cédula que firmara co seu marido. Todos veciños de Rubín.
 Continúa ca venda efectuada por Xoán Castrelo en nome do seu irmán a Ignacio Pena de terras no lugar de Pena de Abaixo (Santa María de Rubín), por unha cantidade que o vendedor confesa ter recibido con anterioridade.
 Segue obriga da viúva Antía Castrelo, que se allana a pagar a Ignacio Pena doce ferrados de centeo anuais pola casa na que vive.
 Remata co recoñecemento de Manuel Castrelo de ter recibido de Ignacio Pena oito ducados por parte da casa que herdara do seu pai no lugar da Pena.
- 0107** **1740/05/01**
 Copia da venda realizada por André Vilaverde e os seus irmáns a Bieito Rodríguez, todos de Rubín, da herdade da Veiga do Prado.
- 0108** **1741/03/28**
 Copia da venda realizada en agosto de 1737 por Xosé Rodríguez e María Lois, veciños de Rubín, a Bieito Rodríguez de certas herdades.

- 0109** **1741**
 Protesta de Bieito de Souto e Neira e Ana de Carracedo e Neira (veciños do couto de Santo Amedio de Ribadulla) polo pedimento efectuado contra eles por Xacobe de Souto, referido a unha débeda de 20 ferrados de centeo.
- 0110** **1742/06/08**
 Escritura de troco ou permuta de fincas entre o presbítero Pedro Requeixo, veciño de Callobre, e Bieito Rodríguez. Transacción realizada dous anos antes.
- 0111** **1726/09/03-1744/03/06**
 Atado que comenza ca petición para tomar posesión da venda efectuada polo escribán de Santa María de Dúas Igrexas, Antón Canabal, a don Bernardo Valadares Somoza.
 Seguen citacións e autos e a copia da escritura pola que, en 1740, don Xosé Xacinto e don Xosé Bernardo Álvarez de Neira e Reimóndez (pai e fillo), veciños do lugar de Pousada de Curantes, venderan a Antón Canabal catro ferrados de centeo de renda que lles pagaban nese lugar.
 E outras vendas que foron primeiro a mans do devandito escribán e logo ás de don Bernardo Valadares.
- 0112** **1737/09/03-1751/19/01**
 Atado con escrituras de vendas de bens efectuadas a Ignacio Pena e a Simón e Bieito Rodríguez no lugar da Pena.
- 0113** **1745/02/17**
 Papel con constancia da venda efectuada pola veciña de Santa María de Rubín, Catalina Vázquez, a Ignacio Pena.
- 0114** **1749/10/25-1749/11/17**
 Auto obtido polos cumpridores testamentarios do cóengo don Pablo Valadares contra o escribán de Tabeirós don Baltasar Gómez de Castro, por 301 reais que lle adebedaba.
 Acompaña mandamento executorio contra o escribán.
- 0115** **1757/06/02**
 Despacho para procere ao partemento dos montes abertos do Foxo a pedimento de don Antón de Brei, como apoderado de don Xoán Antón Valadares, que en 1754 adquirira o dereito e acción dos mesmos, logo de mercarllos a Domingo Antón Paseiro.

- 0116** **1757/06/09**
Copia da escritura de venda e permuta outorgada polo veciño de Olives Domingo de Marque ao cóengo Valadares dunha herdade con sete carballos en Viladafonso e anaco de outra.
- 0117** **1757/06/09**
Copia da escritura de venda realizada por Bieito de Gorís e Xosefa de Sobredo (de San Martiño de Riobó) a favor do cóengo Valadares de parte da súa herdanza no lugar dos Besteiros.
- 0118** **1757/11/04**
Copia da escritura de venda de Pascoa Somoza, viúva veciña de Pousada, como curadora dos seus fillos: do seu defunto marido quedaran débedas recoñecidas “además de las exequias y funeral”. Así, o cóengo Valadares adquiriu diversos bens nese lugar.
- 0119** **1758/08/07**
Copia de escritura do poder outorgado por don Xoán Antón Valadares aos presbíteros don André de Brei –veciño de Curantes- e don Xosé Pereira –de Olives- e a Domingo Rei Somoza para tomar posesión da renda adquirida en Tabeirós a don Manuel Gómez de Castro.
- 0120** **1759/02/07**
Suscripción de convenio entre Ignacio Pena e André Frago para proceder á división de herdades no lugar de Bemposta (Santa María de Rubín).
No reverso e da mesma data, escritura de troco en ambos.
- 0121** **1759/02/17-1759/10/10**
Preito comenzado en 1755 (incompleto) litigado polo cóengo Valadares contra André do Souto e a súa muller sobre bens en Sarandón. Os acusados apelaron á Real Audiencia e negábanse a abandonar as propiedades, que xa lle foran arrendadas ao presbítero don André de Brei.
- 0122** **1764/10/02**
Escritura de doazón para agregar a vínculo efectuada polo cóengo Valadares á súa sobriña dona Bieita Valadares (casada con don Xosé Recarei Bermúdez), veciña do lugar de Pousada: cédelle todos cantos bens adquirira en San Miguel de Sarandón e Santo Amedio de Ribadulla, para que andivesen unidos e incorporados “al Patrono que fuere de la Capilla de Nuestra Señora de la Paz”.

Hai unha interesante descrición do enxoval doméstico e alfaias, que inclúe unha bandexa de prata de 26 onzas de peso (“su labor de conchas y flores”), garfos e xícaras asimesmo de prata, cálice, patenas, etc.

0123 **1768**

O probe de solemnidade Gregorio de Rubín solicita a enmenda dun auto sobre preito que tiña con Bieito de Abelenda.

0124 **1763/01/08**

Copia da escritura da venda realizada pola veciña do lugar de Pousada Pascoa da Somoza ao cóengo Valadares dunha leira na Ponte Pousada.

0125 **1770/04/07**

Copia da escritura de venda dunha leira realizada pola veciña de Pousada Lucía do Porto a don Xosé André Recarei Bermúdez, de idéntica veciñanza. A muller confesa ter recibido os cartos con anterioridade do comprador.

0126 **1768/10/15**

Copia de Real Carta Auxiliatoria, testimonios e autos da Audiencia de Galicia, librada a pedimento de don Xosé André Recarei contra María Bieita de Neira sobre uns bens sitos en Agrelo (Santa Cruz de Ribadulla) e obxecto de preito desde 1765. Don Xosé Recarei era marido de dona Bieita de Pazos Valadares e as terras en cuestión foran adquiridas polo cóengo don Xoán Antón Valadares e cedidas en arrendamento.

0127 **1768/12/20**

Copia de escritura de permuta ou troco entre Pedro Rodríguez e Pedro Pena.

0128 **1767/12/16-1768/06/01**

Atado con copia da Real Carta Executoria e autos do preito acaecido entre María Bieita de Neira e don Xosé André Recarei, sobre bens en Ponte Sarandón. O conflito principiara en novembro de 1765 ante o xuíz ordinario do couto de Santa Cruz de Ribadulla e confirma a sentenza dada por este en 1766.

0129 **1769/02/27**

Copia da escritura de venda outorgada por Silvestre Louzao a don Xosé Recarei.

0130 **1769/04/07**

Copia de escritura de venda outorgada por Bernardo Louzao a don Xosé André Recarei Bermúdez, da peza chamada Albariñas, no lugar de Pousada.

Do mesmo día e no mesmo plego escritura de troco entre Pedro Liz e o Recarei, na que este lle permuta a herdade das Albariñas por outra “que va o longo da congostra que va a los molinos de este lugar de Pousada”.

0131 **1769/01/13**
Copia de escritura de venda de André e Mateo da Igrexa –pai e fillo- a don Xosé Recarei no lugar de Nogueira.

0132 **1769/01/21**
Copia de escritura de troco entre Domingo Lois e Pedro Pena, de Rubín.

0133 **1769/04/26-1769/05/16**
Instrumento mediante o que Antía Louzao, solteira e veciña do lugar de Pousada, lles doa a don Xosé André Recarei e á súa muller certos bens en remuneración por tela socorrido con ocasión de estar enferma. Acompaña dilixencia de toma de razón o Oficio de Hipotecas.

0134 **1778/12/20-1779/12/27**
Atado con copias de doce escrituras de venda e permuta a favor de Pedro Pena no lugar da Pena (Santa María de Rubín).

0135 **1781/08/28**
Copia da escritura de venda a favor de don Xosé Recarei de “una heredad llamada dos Pereiriños, sita en términos de dicha feligresía de Curantes”.

0136 **1781/12/02**
Cédula de venda a favor de Pedro Pena, casado con Dominga de Leira, dunha carballeira no lugar de Bemposta (Santa María de Rubín).

0137 **178?/01/21**
Escritura de troco entre Agostiño Pereiras e Xoán Pena, veciños de San Martiño de Callobre.

0138 **1780/03/07**
Venda de Bieito Torres a favor de Pedro Pena dun monte poblado de carballos carballeira na denominada Carballeira de Bemposta (Santa María de Rubín).

0139 **1783/01/20**
Cédula de venda de Xoán Pena e o seu sogro Miguel de Prado (ambos de Callobre) a favor de Pedro Pena (de Rubín), de toda a parte que tiñan na casa do lugar da Pena de Abaixo e as leiras adyacentes.

- 0140** **1783/01/20**
Cédula de venda de Pedro Paseiro, veciño de Santa María de Rubín, dunha herdade labradía a favor de Pedro Pena.
- 0141** **1726/03/29-1809/09/18**
Atado de copias de escrituras de venda de bens no lugar da Pena de diversos veciños a favor de Pedro Pena, Luís Nogueira, Simón e Bieito Rodríguez. Hai tamén o que semella ser un prorrateo de augas, dúas permutas e un acordo para explotación de carballos.
- 0142** **1784/09/07**
Copia da escritura de venda de tres ferrados de millo de renda dun foro a favor de Xoán Vilar (veciño de San Salvador de Escuadro), efectuada por Xacinto Picáns (de Santa Cristina de Vinseiro).
- 0143** **1784/09/08**
Cédula da venda realizada por Xoán Pena (de Callobre) a Pedro Pena dunhas leiras en Cerdeiras de Riba (Rubín).
- 0144** **1784/09/07**
Copia da escritura de foro que Xacinto Picáns (de Vinseiro) outorgou a Domingo Antón do Porto de diversas herdades no lugar de Picáns (San Pedro de Parada).
- 014** **1785/11/05-1785/11/30**
Cédula da venda outorgada por Pedro Paseiro a favor de Pedro Pena da herdade da Nogueira. Acompaña a venda de Xoán Paseiro e Pedro Pena da mesma propiedade a Pedro Paseiro.
- 0146** **1785/01/25**
Cédula da venda Pedro Fragoso e Xoana Paseiro a Pedro Pena dunha leira. Todos veciños de Santa María de Rubín.
- 0147** **1786/10/03**
Cédula da venda a favor de Pedro Pena outorgada por Domingo Antón Diéguez da parte “que le pertenece y toca dentro de los muros del lugar do Outeiro, feligresía de San Martín de Callobre”.
- 0148** **1787/01/01**
Cédula da venda de Xaquín García (de San Cristovo de Remesar) a Pedro Pena dun anaco de terra no lugar da Pena.

- 0149** **1787/08/10-1787/08/14**
Copia da escritura de troco entre Fernando García (de San Tomé de Ancorados) e Pedro Pena.
Acompaña copia da venda efectuada por Xosé Ribadulla (de San Martiño de Riobó) ao mesmo Pena.
- 0150** **1787/06/07**
Cédula da venda a Pedro Pena por Fernando García de herdades en Rubín, no agro da Pena de Alén.
- 0151** **1787/06/07**
Cédula da venda a Pedro Pena dun anaco de terra por Fernando García.
- 0152** **1787/11/01**
Nomeamento como perito de Francisco Vilar para tasar bens que permutaran en Gontén (San Tomé de Ancorados) e Bemposta (Santa María de Rubín) Pedro Pena e Fernando García.
- 0153** **1787/06/22-1787/07/03**
Plego con petición e dilixencias da toma de posesión de Pedro Pena dos bens que afirma lle vendera Rosa de Torres (viúva e veciña de Callobre).
- 0154** **1787/08/18**
Escritura de troco de herdades labradías no Outeiro da Pena (Santa María de Rubín) entre Bieito Núñez (de San Xurxo de Cereixo) e Pedro Pena.
- 0155** **1788/05/18**
Cédula da venda das paredes dunha casa e horta adxacente efectuada por Xaquín García (de San Cristovo de Remesar) a favor de Pedro Pena.
- 0156** **1788/11/06**
Venda de Xaquín García (de San Cristovo de Remesar) a Pedro Pena da parte que tiña na Cerrada Nova “a tojal según con los molinos de Barreno, río en medio” e outras propiedades no lugar da Pena.
- 0157** **1788/01/12**
Escritura de troco duns anacos de toxeira entre Ignacio Rodríguez e Pedro Pena.
- 0158** **1789/01/03**
Cédula de venda do veciño do lugar de Pousada (Curantes) Manuel Bouzón a favor de don Xosé Recarei dun anaco de terra lindante cas súas propiedades.

- 0159** **1789/02/26**
Permuta ou troco de herdades entre Xaquín García e Pedro Pena.
- 0160** **1789/02/22**
Venda realizada polo veciño de Remesar Xaquín García a Pedro Pena dos montes que posuía en Bemposta, reservando parte deles xunto á taberna dese lugar.
- 0161** **1789/09/18-1789/09/25**
Atado de tres follas de papel selado contendo un pedimento contra Pedro Pena e auto subseguente relativo á paralización da obra do muíño chamado “do Campo”, en Santa María de Rubín, que detraería a auga doutros dous enxeños situados corrente arriba, impedindo o seu sancionado e antigo uso polo demandante.
- 0162** **1790/11/06**
Cédula de venda a favor de Pedro Pena de “una cerrada nueva junto a los molinos que hoy posee Juan Barreño” e un anaco de monte, efectuada por Xaquín García.
- 0163** **1790/06/29**
Copia contendo apeo dos montes de Ponte Pousada (San Miguel de Curantes) ca tasa dos que correspondían a Brais Caramés (de Santa María de Olives). Acompaña escritura pola que don Xosé Recarei Bermúdez adquiriu parte dos montes do Penedo, do Tumbio, do Couto dos Gatos e das Pereiriñas, sitios en Curantes e Rubín.
- 0164** **1791/11/06**
Cédula da venda de Xaquín García a favor de Pedro Pena da “cerrada nueva junto a los molinos de Juan Barreño” e outros anacos de terra.
- 0165** **1791/11/11**
Cédula da venda a Pedro Pena por parte de Domingo González de terra no lugar da Pena.
- 0166** **1791/07/21-1791/11/19**
Atado baixo o epígrafe de “Documentos de pertenencia de la Casa Taberna de Curantes”, no lugar da Barreira. Don Xosé André Recarei adquiriu as dúas metades do local en cuestión.
- 0167** **1792/02/02-1794**
Cédula da venda a favor de Xosefa do Barro de parte dunha carballeira. Acompaña no mesmo papel noticia da venda en 1794 efectuada por María Antía Fragoso a Pedro Pena.

- 0168** **1792/11/18**
Atado con escritura de dote de dona Xosefa Salgado e Gundín: don Xosé Antón Salgado e Gundín e dona María López González “Señores del Coto de San Vicenzo” na xurisdición de Deza trataran que unha das súas dúas fillas casa-se con don André Recarei de Pazos e Ortiz (fillo de don Xosé Recarei e de dona Bieita de Pazos e Valadares).
- 0169** **1792/12/23**
Cédula de venda de labradío outorgada por Xoán Paseiro a Pedro Pena.
- 0170** **1793/10/30**
Cédula de venda de Xoana Paseiro a Pedro Pena de bens en Bemposta.
- 0171** **1795/03/06**
Copia solicitada por don Xosé Recarei da súa inclusión e empadramento entre os de estado nobre desde 1762 cando menos.
- 0172** **1795/05/20**
Escritura de convenio entre Miguel de Prado e Xoán Pena.
- 0173** **1798/02/0**
Copia da escritura do poder outorgado por don André Xosé Recarei Valadares (como marido de dona Xosefa Salgado) ao seu sogro don Xosé Salgado (de Santa María de Soutolongo) para que administre os bens en Deza da súa esposa.
- 0174** **1799/08/2**
Copia da escritura de convenio entre André Pereiras (de Santa María de Olives) e Manuel Bouzón (de San Miguel de Curantes), para evitar litixio sobre derrama de carballos.
- 0175** **1801/05/07**
Copia da escritura de troco efectuada entre Pedro Pena e Rosa de Andújar.
- 0176** **Circa 1750**
Fragmento de copia de escritura de venda.
- 0177** **1743/12/27-1744/04/03**
Copia da venda realizada por Catalina Vázquez (de Santa María de Rubín) a Xoán de Orosa (de San Pedro de Ancorados) da herdade do Chousiño no lugar da Pena. Acompaña no reverso da folla (fragmentada) copia da venda de Domingo Frago de Rubín) a Xoán de Orosa da herdade da Pena de Abaixo.